

EMMA KARINSDOTTER

OSTROV TISÍCE HVĚZD

ARGO

OSTROV TISÍCE HVĚZD

EMMA KARINSDOTTER

**OSTROV
TISÍCE HVĚZD**

PŘELOŽILA MARIE VOŠLÁŘOVÁ

ARGO

Překlad této knihy finančně podpořila Švédská umělecká rada.

KULTURRÅDET

Czech edition © Argo, 2020

Copyright © Emma Karinsdotter 2019

Published by agreement with Salomonsson Agency

Cover art © Tereza Pchalková. 2020

Translation © Marie Voslářová, 2020

ISBN 978-80-257-3236-6 (váz.)

ISBN 978-80-257-3284-7 (e-kniha)

Věnováno Lvíčkovi a Růžím
Per aspera ad astra

Tygr s jedním jediným pruhem

Taky si myslíš, že všechny děti se těší na narozeniny a nejradši by je slavily pořád? Ale o každém to neplatí, třeba o mně ne. Protože 22. prosince není jenom datum, kdy jsem se narodila. Je to i datum, kdy umřela moje maminka. Byl mi rok a ona a táta mi chtěli uspořádat oslavu, jenže zapomněli koupit balonky. Zničehonic se objevil nákladák a pak už tu maminka nebyla. Balonky jsme neměli. Neměli jsme je doma už nikdy. A oslava se nekonala, ani tehdy, ani žádný další rok.

Když se to stalo, byla jsem v autě taky. Pořád ještě mám na hrudníku jizvu. Jak do nás ten nákladák naboural, něco ostrého proletělo vzduchem a pořezalo mě to, čára se mi táhne přímo přes srdce. V nemocnici mi ránu zašili. Zachránili mě, i když jsem byla ještě malá, ale maminku zachránit nešlo, i když to byla moje maminka. Někdy mě napadá, že tatínek při té nehodě umřel taky. Což je nespravedlivé, já vím. Protože on přece žije.

Jenže ne tak úplně.

Tatínek tehdy řídil. Babička říká, že to nebyla jeho vina, že to nebyla ničí vina. Ten den napadl první sníh a byl porouchaný semafor. Tátovi se při nehodě nic nestalo, vypadal po ní jako dřív. Až na jednu věc – na oči. Viděla jsem jeho fotky předtím a potom. Dokud maminka žila, tatínek vypadal jako normální táta, oči mu zářily. Po její smrti se z něj stal smutný táta a světlo v očích mu pohaslo.

Maminka mi dala neobvyklé jméno. Jmenuju se Tigris, ale jsem tygr s jedním jediným pruhem. Jizvou táhnoucí se přes srdce.

Když jsem byla malá a chtěla jsem si o mamince povídat, táta vždycky říkal, že bychom měli zapomenout a jít dál. Ale já na ni myslela pořád a on taky. Říkal, že je maminka neustále s ním, i když o ní nemluvíme.

„A kde?“ ptala jsem se. „Kde ji máš?“

„V srdci,“ odpověděl a zadíval se na mě vážnýma očima.

„Jak to? Jako v nějaké truhličce?“

„Něco takového,“ řekl.

Tehdy jsem nechápala, jak to myslí, byla jsem ještě malá. Ale v den mých jedenáctých narozenin se všechno změnilo. Tu truhlu jsem totiž našla a pochopila jsem, o čem táta mluvil.

Noc před narozeninami jsem nemohla usnout. Právě jsme se nastěhovali do nového bytu za městem a babička také, o několik domů dál. Všude stály hromady krabic a nábytek. Já jsem v pokoji měla jenom holé zdi, psací stůl, postel a šatník zející prázdnotou. A jedno okno, úplně zbytečné, protože stejně nebylo na co se venku dívat.

Tohle nebyl můj pokojíček, byl to můj *nový* pokoj, a i když jsme na tom místě bydleli teprve pár týdnů, už jsem chtěla pryč. Chtěla jsem zpátky do starého bytu, kde zůstaly drobné stopy po mamince. To ona mi vymalovala stěny na světle modro, to ona zatloukla hřebíky a rozvěsila obrázky, to ona jednou upustila na podlahu květináč, takže tam zůstal důlek, maminkovský důlek, ke kterému jsem mohla chodit. Tajně jsem se důlku dotýkala rukou a šeptala „mami“, představovala jsem si, že tam ten květináč upustila před chvílíčkou. Nechtěla jsem se stěhovat, ani náhodou. Ale nic jiného nám nezbývalo, na první byt už jsme neměli peníze. Teď jsem ležela ve své staré posteli v novém pokoji a myslela na maminku. Připadalo mi, jako by se mi ztrácela.

Vyhlížela jsem hvězdy na noční obloze. Dělávala jsem to vždycky, když jsem nemohla usnout. Jenže za novým oknem žádné hvězdy nebyly. Jenom veliká cedule „Zákaz parkování“.

A tak jsem se převalovala z boku na bok a stýskalo se mi. A vtom jsem to zaslechla. Šepot! Hned za dveřmi pokoje. Tátův a babiččin hlas. Slyšela jsem je už tisíckrát předtím. Ale nikdy ne takhle. Znělo to, jako by se hádali. Nerozuměla jsem o čem, ale zachytila jsem, že babička zvýšila hlas a prohlásila: „Musíš jí to říct, Milo. Je to už deset let. Tigris má právo se to dozvědět.“

Právo dozvědět se co? pomyslela jsem si. Vykradla jsem se z postele a opatrně jsem přitiskla ucho na dveře. Ale hlasy utichly a já ve tmě rázem zase osaměla.

★ ★ ★

Nakonec jsem nejspíš usnula. Probudilo mě totiž, když se otevřely dveře pokoje a uslyšela jsem zpívající hlas: „Hodně štěstí, zdraví, hodně štěstí, zdraví...”

Jenom jeden hlas. Měly přece být dva!

Přerušila jsem babičku uprostřed písničky.

„Kde je?“ zeptala jsem se.

Babička vzdychla a sklopila oči k podnosu se snídaní. Stál na něm hrníček horké čokolády, ze které se kouřilo. Prstem přidržovala zakulacený červený balíček, aby nespadl na zem. Na kusu dortu hořelo jedenáct svíček ve veselých barvách. Snídaně do postele, jako každé narozeniny. Jen táta chyběl – což bylo zvláštní.

„Všechno nejlepší k narozeninám, Tigrisaki.“

Babička se pousmála. Použila moji řeckou přezdívku, jako vždycky, když mi chtěla udělat radost. Právě se chystala postavit mi snídani na noční stolek, ale pak si všimla, že ještě žádný nemám. Zůstal někde v nepořádku po stěhování. A tak odložila podnos na zem a přisedla si ke mně na kraj postele.

„Tatínek ještě spí, holčičko. Nechtěla jsem ho budit.“

Když mě hladila po tváři, měla smutné oči.

„Přijde?“ zeptala jsem se. „Kdy vyrazíme na hřbitov?“

„Hned, jen co si trochu odpočine. Je pořád takový unavený.“

Unavený, ano. Říkali jsme tomu tak, třebaže to nebyla tak docela pravda. Táta měl deprese. Už několik let byl na neschopence a nemohl dál pracovat jako fotograf. A všechny foťáky, které dřív měl, prodal.

„Když Lyra umřela, všechno zešedlo. Fotograf potřebuje vidět barvy, Tigris,“ řekl jednou, když jsem se ho na to ptala.

Nemohl za to, že je smutný, snažil se být veselý. Chtěl být veselý. Ale babička říkala, že deprese je nemoc, anebo něco jako zlomená noha, jenže v srdci. Na podzim tatínek vždycky jakoby vadl a opadával spolu s listím. Když se přiblížily moje narozeniny, pohubl a ztratil sílu. Pokaždé.

Tuhle zimu to bylo ještě horší než jindy. Takového jsem ho nikdy neviděla. Byl tak hubený, až skoro zprůsvitněl. Začalo to, když se dozvěděl, že se musíme stěhovat. Do té doby mu občas bývalo i líp, to jsme pak spolu podnikali věci, které nás oba bavily. Chodili jsme do muzea, hráli karty nebo vařili.

Vařila jsem s tátou hrozně ráda. Dokud byla naživu maminka, vaření zbožňoval. Skvěle uměl zvláště řecká jídla, právě v Řecku se totiž s maminkou seznámili. On tam byl na návštěvě za příbuznými a ona na dovolené. Moje nejoblíbenější jídlo byla musaka, vždycky jsem do mísy dala vrstvu rajčatové omáčky a sójového masa a táta na to naskládal brambory. Když jsme spolu vařili musaku, cítila jsem v sobě léto, rozehrátá skaliska a hladivé slunce.

Jenže po stěhování byl s vařením musaky konec. Tatínek většinou seděl u... málem bych řekla u televize, protože to míval ve zvyku ve starém bytě. Ale v novém bytě si sedal k akváriu. Babička tvrdila, že televize se ztratila při stěhování. Což bylo zvláštní, protože u stěhování jsme byli jenom my tři. Myslím, že televizi vyhodila. Koupila místo ní akvárium a naplnila ho vodou.

„Rybičky si budete muset vybrat sami! Aby se vám doopravdy líbily,“ prohlásila.

Zatím jsme ale žádné rybičky nekoupili. Táta se k tomu neodhodlal.

Říkal, že je to tím stěhováním, že ho stálo spoustu sil. Ale nevím, jestli jich na začátku vůbec spoustu měl. Teď celé dny jen vysedával u prázdného akvária a koukal do něj.

I když je pravda, že úplně prázdné vlastně nebylo. Na dně ležel velký šedivý kámen, který táta míval odjakživa vedle televize. A kromě toho ze vzduchování neustále vyskakovaly bublinky. Takže táta nejspíš měl co dělat, aby to všechno stačil sledovat. Babička říkala, že akvárium je moc hezká věc. A pro moc hezké věci měla slabost. Moc hezká věc pro ni byly například: lékořicové karamelky jménem filidutky – její oblíbené bonbony –, roztomilé kočky, sušenky, křížovky nebo fotky řeckých pláží a elegantních pánů s ulízanými vlasy. Všechno moc hezké babička přímo zbožňovala!

A ještě zbožňovala mě.

„Tigrisaki,“ kývla k dortu. „Nechceš si něco přát? Máš přece narozeniny!“

Veselé svíčky pořád ještě hořely.

„Přej si, co chceš!“ dodala.

A tak jsem poslechla. Zavřela jsem oči a přála jsem si, aby se tátovi zlepšila nálada a aby bylo pořád léto. A přestože to bylo nemožné, úplně a naprosto vyloučené, přála jsem si znova potkat maminku. Jenom jednou. Jednou jedinkrát. Zhluboka jsem se nadechla a sfoukla jsem svíčky.

Když jsem oči otevřela, ze svíček se trochu kouřilo, ale jinak bylo všechno jako obvykle. Samozřejmě jsem věděla, že vymýšlet si přání je k ničemu, že takové věci se plní jenom v pohádkách.

Babička však vypadala šťastně.

„Narozeniny jsou *moc hezká* věc! Teď by sis měla rozbalit dárky.“ Podala mi stříbřitý balíček.

Dostala jsem od ní třpytivý svetr a japonské fixy, které jsem si přála. A od táty knížku, která vypadala zajímavě, a pak ještě...

„... plyšáka?“ podivila jsem se a zvedla jsem růžovou veverku s huňatým ocasem.

Překvapeně jsem se na babičku zadívala.

„Ale vždyť už je mi jedenáct?“

Kdyby mi dal k jedenáctinám plyšovou veverku kdokoli jiný na světě, rozzlobila bych se. Co je to za nápady? Plyšák pro jedenáctiletou holku?

„Vždyť jsem vám to říkala už loni, když jsem dostala tu pandu. A předtím, když jsem dostala delfínka. Copak mě neposloucháte?“

Vtom jsem zachytila babiččin smutný pohled. Přejížděla prsty po balicím papíru.

„Když ji Milo v obchodě uviděl, měl takovou radost...“ začala.

„Radost?“ zopakovala jsem.

Podívala jsem se na veverku. Vypadala na mém klíně malinká. Toužebně na mě upírala hnědá skleněná očička. A vztek, který jsem cítila, se vytratil.

„Líbí se ti?“ zeptala se babička.

Opatrně jsem přikývla a pohladila jsem veverku po měkké hlavičce.

„A jak se bude jmenovat?“

„Ále, nebude se jmenovat nijak,“ odpověděla jsem a uhnula jsem pohledem.

Přitom jsem věděla, že to není pravda. Jméno už měla. Dostala ho hned v okamžiku, kdy jsem se rozhodla, že si ji nechám. Jmenovala se Elfinka. Jenže to bylo tak trapné, že se o tom nesměla dozvědět dokonce ani babička.

Po snídani babička zmizela v kuchyni a pustila se do nádobí. Já pootevřela dveře tátovy ložnice. Ležel na matraci na podlaze a chrápal. Možná si pomyslíte, že jsem se na něj měla zlobit, kvůli tomu plyšákovi a že zaspal moji narozeninovou snídani. Ale zlobit se na tatínka nešlo. Dívala jsem se, jak spí, pořád ještě v oblečení ze včerejška. Jiní tátové nosili džíny, svetry nebo košile a takové věci. Ale můj ne, ten chodil vždycky v teplácích a mikině. Někdy mě napadalo, že je křehčí než jiní tátové a že možná proto potřebuje tohle měkoučké oblečení. Jednou jsem mu řekla:

„Pořád nosíš jenom mikinu s kapucí a tepláky.“

Odpověděl: „Ne, dneska mám tepláky a mikinu s kapucí.“

Pousmál se při tom, ale pak šel a koupil si nové oblečení. Od té doby už neměl jen samé černé tepláky a mikiny. Přibýly mu i nějaké šedivé.

Protože jsem se nedokázala zlobit na tátů, zlobila jsem se místo toho na jiné lidi. Ne moc často, jenom párkrát za